

In de dagen van de Richters (6)

5:1-31

Het lied van Debora (Richteren 5:1)

“Op die dag zongen Debora en Barak, de zoon van Abinoam, dit lied:” Richteren 5:1.

Na de overwinning op de legeroverste Sisera, zong Debora een lied, samen met Barak, de zoon van Abinoam. In dit lied zal Debora ons meer informatie geven over hoe Israel Sisera heeft kunnen verslaan.

Wanneer God verlossing brengt, dan veroorzaakt dit grote vreugde in de harten van hen die Hem liefhebben. Toen de Here Israel verlostte van de Egyptenaren aan de Schelfzee, zongen Mozes en Mirjam en het volk een lied (Exodus 15:1-21). Toen David Goliath had verslaan, zongen de vrouwen een beurtzang (1 Samuel 18:6-7). Dat betekent dat eerst één groep of persoon iets zingt, waarop de andere(n) antwoorden met zang.

Prijst YHWH, de ontzagwekkende (Richteren 5:2-5)

“Omdat men zijn lokken los liet hangen in Israel, omdat het volk vrijwillig zich aanbood, prijst de HERE! Hoort, gij koningen! Leent het oor, gij machthebbers! Ik wil, ja, ik wil voor de HERE zingen, psalmzingen voor de HERE, de God van Israel” Richteren 5:2-3.

Vers 2 is wat omstreden m.b.t. de betekenis het los laten hangen van de lokken. De G.N.B. vertaalt het als volgt “‘Israël, breng hulde aan de Heer, nu onder u de echte leiders naar voren zijn gekomen en het volk zich als één man meldde voor de strijd’”. Alles begint bij de Here, Hij is te prijzen boven alles en iedereen. Nu er leiders zijn opgestaan in Israel en nu het volk zich gewillig heeft aangeboden om een instrument te zijn in Gods handen, heeft de Here Zijn Almacht kunnen laten zien. God verwacht onder zijn volk leiders en hen die hen volgen (v.g.l. Hebrëen 13:7,17).

Debora zingt tot de koningen van de aarde om te luisteren naar haar woorden. Dat ze luisteren naar wat God onder de Israëlieten heeft bewerkt. Het hing niet af van de leiders, noch van hen die volgden. De strijd behoort aan de Here toe.

“HERE, toen gij uittoogt uit Seir, toen Gij voortschreedt uit de velden van Edom, beefde de aarde, ook dropen de hemelen, ook dropen de wolken van water; de bergen wankelden voor de HERE, zelfs de Sinai voor de HERE, de God van Israel” Richteren 5:4-5.

Debora gaat terug in de tijd. Eerst zingt ze over het moment dat de Here in majesteit en heerlijkheid neerdaalde op de berg Sinaï, en majestieus verscheen aan Zijn volk Israël (Deuteronomium 33:1-2), om hen Zijn heilige wetten en voorschriften te geven op de berg Sinaï (Exodus 19).

Het land was zonder leiders (Richteren 5:6-11)

“In de dagen van Samgar, de zoon van Anat, in de dagen van Jael waren de wegen verlaten, en wie op weg moesten zijn, gingen kronkelende zijpaden; leiders ontbraken in Israel, ja, zij ontbraken, totdat ik opstond, Debora opstond als een moeder in Israel. Verkoos men nieuwe goden, dan was er strijd bij de poorten. Waarlijk, schild noch speer werd gezien onder veertigduizend in Israel” Richteren 5:6-8.

Dan gaat het lied verder om de Israëlieten eraan te herinneren hoe het leven was in de dagen van Samgar en in de dagen van Jael. Samgar verlostte het land door zeshonderd Filistijnen te verslaan met een ossestok (Richteren 2:31). Maar in die dagen tot nu was het gevaarlijk in Israel. De wegen waren verlaten, het land was woest geworden. Rovers maakten de wegen onveilig, reizigers verkeerden in voortdurende angst. Er waren geen leiders in het land, niemand die opstond om het recht te doen zegevieren totdat Debora opstond. Ze stond op als een moeder in Israel. De oorzaak van al de ellende in het land was omdat ze nieuwe goden hadden verkozen. Hun afgoderij werd gevolgd door verdrukking van de Kanaänieten. De Kanaänieten lieten niet toe dat de Israëlieten hun eigen wapens hadden.

“Mijn hart gaat uit naar de aanvoerders van Israel, naar hen die vrijwillig zich aanboden onder het volk, prijst de HERE! Gij, die rijdt op blanke ezellen, gij, die gezeten zijt op tapijten, gij, wandelaars op de weg, gewaagt ervan! Op het geluid van hen die de maat aangeven bij de drinkplaatsen, daar bezinge men de rechtvaardige daden des HEREN, de rechtvaardige daden van zijn leiders in Israel. Toen daalde het volk des HEREN af naar de poorten” Richteren 5:9-11.

Debora erkent God goedheid doordat Hij richters verwekt die het leed van het volk konden verlichten. Zij boden zich vrijwillig aan aan de Here. Wederom is de Here hierom te prijzen. Zij die reden op de blanke ezellen en op hun kostbare zadels/tapijten zaten (v.g.l. Richteren 10:4, 12:14), en zij die wandelden op de weg, moesten nadenken hoe het kwam dat ze nu veilig konden reizen. Zij die aan de afgelegen drinkplaatsen vertoefden, moesten daar hun dankbaarheid betonen door de rechtvaardige dagen van de Here te bezingen, de rechtvaardige daden van Zijn leiders. Toen daalde het volk van God af naar de poorten om het dagelijkse leven weer aan te vatten in vrede.

Er waren er die streden, en er waren er die niets deden (Richteren 5:12-18)

“Waak op, waak op, Debora! waak op, waak op, zing een lied! Sta op, Barak! en voer uw krijgsgevangenen weg gij zoon van Abinoam! Toen stelde Hij die ontkomen waren, als heersers over edelen, het volk des HEREN deed Hij voor mij heersen als helden: uit Efraim kwamen zij, wier woonplaats in Amalek ligt, in uw gevolg, Benjamin, met uw scharen; uit Makir daalden aanvoerders af, en uit Zebulon dragers van de werversstaf; ook vorsten van Issakar, met Debora. En als Issakar, zo ook Barak! Achter hem aan stormde men het dal in. Onder de geslachten van Ruben waren de overleggingen vele. Waarom bleef gij zitten tussen de veestallen, al luisterend naar het fluitspel bij de kudden? Onder de geslachten van Ruben waren de overleggingen vele. Gilead bleef rustig aan de overzijde van de Jordaan; en Dan, waarom toefde het bij de schepen? Aser zat aan het strand der wijde zee, bleef rustig wonen aan zijn zeeboezems. Maar Zebulon is een volk, dat zijn leven op het spel zette, ook Naftali, in het hooggelegen land” Richteren 5:12-18.

Ontwaak Debora om een lied te zingen. Sta op Barak om uw krijgsgevangenen weg te voeren. Toen stelde God de ontkomenen van de strijd bij Tabor als heersers over edelen, het volk deed God voor Debora heersen als helden. Zij kwamen uit Efraïm, uit Benjamin, uit Makir (halve stam West Manasse), uit Zebulon en uit Issakar, samen met Debora en Barak. Achter Barak stormden ze het dal in. Elk met hun vaardigheden hielpen ze mee in de strijd.

Onder de geslachten van Ruben waren de overleggingen vele, maar ze deden niets. Ze bleven zitten tussen de veestallen, al luisterend naar het fluitspel bij de kudden. *Dit doet ons denken aan Ruben, die destijds Jozef wilde redden uit de handen van zijn broers, maar uiteindelijk ook niets deed (Genesis 37).* Gilead bleef rustig aan de overkant van de Jordaan en Dan bleef bij de schepen. Aser bleef rustig aan het strand zitten. Dit in contrast met Zebulon en Naftali, die hun leven op het spel zetten.

Onder de gelovigen heb je mensen als Benjamin, vol goede voornemens, veel nadenken, maar weinig daden. Onder de gelovigen heb je mensen als Gilead, onbezorgd en ongeïnteresseerd over de bedreigingen die hun geloofgenoten overkomen. Onder de gelovigen heb je mensen als Dan en Aser, veel te druk bezig met het vergaren van wereldse rijkdommen, i.p.v. te strijden voor de Here. Het doet ons denken aan Jezus' woorden: “Niemand, die de hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter hem ligt, is geschikt voor het Koninkrijk Gods” Lukas 9:62.

Zij maakten geen buit (Richteren 5:19-23)

“Koningen kwamen en streden, toen streden de koningen van Kanaan bij Taanak, aan de wateren van Megiddo; geen stuk zilver maakten zij buit! Van de hemel streden de sterren, vanuit haar banen streden zij tegen Sisera. De beek Kison sleurde ze mee de aloude beek, de beek Kison (ga voort, mijn ziel, met kracht!): toen dreunden de hoeven der paarden van het wilde jagen dier dapp'ren. Vervloekt Meroz! spreekt de Engel des HEREN, vervloekt, vervloekt zijn inwoners, omdat zij niet gekomen zijn de HERE tot hulp, de HERE tot hulp, als helden” Richteren 5:19-23.

Koningen kwamen en streden. De koningen van Kanaän streden bij Tanak, aan de wateren van Megiddo. Maar ze maakten geen buit. Van de hemel streden de sterren tegen Sisera. God gebruikte de natuurelementen om tegen Sisera te strijden. God deed de beek Kison zo sterk stromen dat ze het leger van Sisera met haar strijdwagens meesleurde. Toen dreunden de hoeven van de paarden doordat de strijders van Sisera probeerden te ontkomen. De stad Meroz werd vervloekt door de Engel van de Here omdat ze de vluchtende strijders van Sisera niet heeft tegengehouden, maar heeft laten ontkomen.

Jael is gezegend boven de vrouwen (Richteren 5:24-27)

“Gezegend boven de vrouwen zij Jael, de vrouw van Cheber, de Keniet, gezegend boven de vrouwen in de tent. Water vroeg hij, melk gaf zij; in een kostbare schaal reikte zij room. Haar hand strekt zij uit naar de pin, haar rechterhand naar de hamer der werklieden, en zij hamert op Sisera, doornagelt zijn hoofd, verbrijzelt en doorboort zijn slaap. Tussen haar voeten kromp hij ineens, viel en lag daar, tussen haar voeten kromp hij ineens en viel, waar hij ineenkromp, daar viel hij, overweldigd” Richteren 5:24-27.

Gezegend is Jael boven de vrouwen. Zij, de vrouw van de Keniet Cheber, is gezegend boven de vrouwen. Sisera vroeg water, ze gaf hem melk in een kostbare schaal. Ze strekte haar hand uit naar de pin, haar rechterhand naar de hamer. Ze

hamert op Siera, doornagelt zijn hoofd. Ze verbrijzelt en doorboort zijn slaap. Tussen haar voeten krom hij ineem. Daar viel hij en lag daar, overweldigd door een vrouw. Jael was de onverwachte held van het verhaal.

Waar blijft Sisera (Richteren 5:28-31)

“Uit het venster zag de moeder van Sisera en riep luide door het traliewerk: Waarom talmt zijn strijdwagen te komen? Waarom blijft het geratel zijner wagenen uit? De schrandersten harer edelvrouwen antwoorden haar, ook geeft zij zelf op haar eigen woorden bescheid: Zouden zij geen buit vinden en verdelen, een deerne, twee deernen voor iedere man, buit van gekleurde gewaden voor Sisera, buit van gekleurde gewaden, bont borduursel, een stel bonte borduursels voor mijn hals als buit?” Richteren 5:28-30.

Maar de moeder van Sisera daartegen, is niet zo gezegend als Jael. Vanuit het venster roept ze luid waar hij blijft met zijn strijdwagens. De edelvrouwen proberen haar te sussen dat Sisera te druk bezig is met de buit te verdelen.

“Zo zullen omkomen al uw vijanden, o HERE! Maar die Hem liefhebben zijn als de opgaande zon in haar kracht. Toen had het land veertig jaar rust” Richteren 5:31.

Debora besluit haar lied dat op deze wijze al Gods vijanden zullen omkomen. Maar hen die Hem liefhebben zijn als de opgaande zon in haar kracht. Na de overwinning op Sisera had het land veertig jaren rust.